

UN AUDITORI

Per a moltes persones, sobretot per a habitants de ciutat, el Collsacabra és un país singularitzat per muntanyes, cingles, camins encisadors, natura verge i moltes altres característiques que l'han definit com a lloc de pelegrinatge per gaudir de la flaire bosquetana i contemplar l'arquitectura o el tipisme popular. Algú, però, s'ha adonat que, a més, hi ha unes forces tel·lúriques que donen vida, atrauen, captiven i "obliguen" a fer-hi més estada que la d'un simple itinerari encuriós de cap de setmana.

Així ha nascut, al llarg dels anys, una comunitat, paral·lela a l'autòctona que, integrant-se en el medi, i valorant tot el seu contingut material i humà, fa estada total o periòdica, indentificant-se amb aquesta terra. Alguns components del nou grup han aportat valors complementaris adients als trets personals de cada individualitat, potenciant, i en certs casos introduint, uns aspectes culturals no previsibles en dècades passades. Si volem especificar, podem parlar d'un ventall força nodrit d'activitats que van de la poesia a la filosofia, del teatre a la dansa, del fet tradicional a la ciència pura; però avui ens abelleix referir-nos concretament a un vessant de la música.

Només cal seguir els precedents d'orquestrs i cobles a l'Esquirol, o l'esclat que representen els festivals internacionals de Cantonigròs, per adonar-nos que al Collsacabra, s'estima, es cultiva, es produeix i s'escolta la música. Aquest art d'arrels íntimes que algú el qualifica com a "aliment imprescindible per a poder viure".

Parlarem d'un d'aquests múltiples aspectes musicals: ens referim a un lloc característic, singular, poc conegut i en certa forma sorprenent: un auditori. Se'ns havia indicat més d'una vegada que seríem benvinguts a l'auditori d'en Valentí, però sempre existia una interferència inajornable que ho impedia; fins que, fa poc temps, vàrem poder acceptar l'amable invitació. Constatem que després d'un quart de segle llarg de moure'ns per aquí, encara hem fet una insospitada descoberta, agradable i portadora de sensacions molt apreciades.

Aquest auditori es troba a Cantonigròs. És una edificació construïda expressament per tal d'escoltar música, i que fa uns anys també va servir per a enregistraments i gravacions de grups que participaven al Festival Internacional del poble. La impressió que es constata en veure'l per primera vegada és la d'un "santuari" erigit per gaudir d'un espai singular on la música, la imatge i el suport de l'entorn s'agermanen envoltant-nos amb un sentiment de plenitud.

L'artífex d'aquest conjunt, d'aquest ambient tan ben estructurat, en Valentí Villanueva, no ha escatimat detalls, tant decoratius com tècnics; ha assolit un ambient confortable i tranquil que predisposa l'esperit a la percepció i captació del món musical de manera molt completa.

En Valentí ens explica que periòdicament va actualitzant els sistemes de reproducció aprofitant la tecnologia que fa depurar la transmissió de la música. Si en un principi havia instal·lat un equip de reproducció estereofònica d'alta fidelitat, evolucionant del vinil al disc compacte, més endavant afegí la projecció de diapositives per complementar els temes audibles. D'un temps ençà l'ha fornit d'un sistema modern de DVD equipat amb una pantalla gegant que magnifica la imatge.

Immers en la intimitat de l'auditori, amb l'apreciable companyia d'uns quants amics, hom es troba envoltat de les notes d'una

*L'auditori de
Canto-nigròs
Foto: Jordi Gumí*

(continuació a la pàgina següent)

ANTICS OFICIS AL COLLSACABRA EL MOLINER

El Collsacabra, ja de molt antic, era un indret sembrat d'esglesioles, ermites i masies que amb els seus camps i quintans alegraven el paisatge, ja de per si bucòlic, donant-li vida i color. Era una terra ufana, sembrada de boscos, fonts, recs i rierols, de prats, camps i artigues.

Encara que la majoria dels seus habitants visquessin del terròs, o sigui de l'agricultura, també s'hi podien trobar un gran nombre d'artesans. Als segles XVI, XVII, i XVIII, anys del seu creixement, hi trobem: fusters, ferrers, moliners, mestres de cases, sastres, sabaters, paraires, carreters, basters... Hi ha constància d'un apotecari que exercia a la vila de Rupit. També trobem notícies d'una

Mola del molí de Sobiranes al jardí de la masia d'aquest nom, a Tavertet.

Foto: Anna Borbonet

important notaria: els Soler, que començaren a exercir l'any 1356 i s'anà transmetent, de pares a fills, fins al 1835.

Ens n'ocuparem en un altre apartat.

Avui ens recrearem en l'ofici de moliner, de com era un molí, de com treballava, etc.

MOLINER: El qui es dedica al treball de moldre.

Pocs indrets trobaríem a Catalunya que en tan poca extensió de terreny hi hagués tanta quantitat de molins com ho trobem al Collsacabra. Deixarem per una altra ocasió els de la riera de les Gorgues (l'Esquirol), que és pregonia i rica en cascades, salts i molins. Tampoc parlarem dels del municipi de Tavertet. Avui ens ocuparem dels de la part de llevant del Collsacabra. Farem un passeig per la riera de Rupit, que neix sota el massís d'Aiats i desguassa al riu Ter, dins el pantà de Susqueda.

La conca d'aquesta riera, encara que força reduïda, ja que sols compta amb uns 40 km de superfície, generalment porta un bon cabal d'aigua. L'índex pluviomètric del Collsacabra sol ser d'uns 1.000 mm anuals.

El recorregut de la riera de Rupit és d'uns 17 km. Des del Torrentó, on neix, passant per les Viles, on comencen els molins, fins al salt de Sallent té 7 km, amb un desnivell de més de 500 m i d'aquí fins al pantà de Susqueda, uns altres 7 km. A causa de la seva escabrosa i abrupta orografia, feia cantar, i treballar, infinitat de salts i espectaculars cascades que l'home va saber aprofitar per construir-hi molins fariners, avui gairebé tots esmicolats o desapareguts. La presència, encara que ruïnosa, de rescloses, recs, basses, pous, parets, cubs, algun tros de

UN AUDITORI (continuació)

gran orquestra i de les variacions visuals d'una cambra que s'apropa als intèrprets: gran conjunt, transmutat de la sala de concerts en aquest recinte tan ben adaptat. La combinació no pot ser més encertada, suggeridora i equilibrada, perquè so i visió flueixen subtilment cap al nostre interior, obrint camins plens d'aquelles sensacions tan complaents i tan pròpies de qui estima la música.

És ben cert que en aquest indret d'Osona es troba una mica de tot. És possible aconseguir racons fascinants que ens ompliran de natura viva i, com hem pogut comprovar, es pot obrir la percepció al fet musical. Si es fa a redós d'aquest auditori, de la mà d'una persona sensible, assolirem un dels gaudis més apreciats que ens ofereix el Collsacabra màgic.

Jordi Gumí